

DEEL 1

Sjoerd Schooten

Inhoud

wie wordt de haven meester	1
Lustrum.....	2
snert avond	3
Leden lof,	4
Voorwaar Voorjaar!	5
Eenvoud.....	6
verre markten.....	7
kritiroest	8
blues	9
Wensen.....	10
dijken	11
IJmuiden	12
zeeschuim.....	13
zomer voorbij	14
Eenzaam op zee	15
Nacht in de haven	16
nautische filosofie	17
Adieu mijn havenclub	18

wie wordt de haven meester

Ik weet mij vaak beticht
zo zwanger van gedicht
te mijmeren van weleer
om niet wellicht, nooit zonder meer

houten palen aan 't open haven front
alwaar ik de Schreierstoren vond loeren naar helden en hoeren
het zilte zaad vlokkend in de gracht

alg lichtend in de nacht
empirische stad bestuurd door begijnen
havenvolk slechts arbeidend volgens richtlijnen
waar is het havenhart

die grootstad aan de oevers van de Amstel
daar schijnt nog vaalrood licht
wij geuzen trekken verder
behoeven geen Baron noch Herder

op Nauernase heuv'len
groeit rij aan rij een heester
wie is nog de haven ... meester
vissers op 't basalt keuv'len

't kritiroest is aan het juichen
stalen spanten buigen
laveren om ruijgoord en houtrak
daar is het nieuwe haven

ik weet het oude front gewond
hier en daar een bebloede pleister
loom lig ik op een oude dijk
luister naar motorengeronk rappend op
het gezang van een lijster

maart 2006

Lustrum

*Wij geuzen aan de oevers van de Amstel weten ons vandaag vergezeld door de Najaden, dochters van Poseidon.
God der zee.*

*Wij zijn allen watervolk voor en achter machtige deuren,
Wuivend helmgras op amber goud gekleurde duinen.
Daar starend op hun kruinen
Heerst het zilte land vol echte geuren.*

*Van het natuurgeweld hebben wij vooralsnog niets te vrezen.
Slechts in het minnen der Najaden dienen wij immer de verwantschap te lezen.
Zij ontvangen ons ter kooi als wij narrig terugkeren van onze safieren, uitdrijvend op het wrakhout onzer stad.*

*Echter u dient voort te gaan met de heldhaftigheid dewelke in ons stadswapen staat en te blijven strijden tegen
moordende concurrentie der rovers aan de oevers machtige rivieren.
Van de Elbe tot de Schelde. Daar heerst een niet aflatende schuimende jaloezie om eens te mogen worden
wat wij al lang zijn.*

*Blijf trots op en waakt. Verlaat U niet tot onzalig hof maken.
Verzink niet in bestuurlijke doolhoven om U angsten van deze vesten te schreeuwen. Sluit U aaneen als de
burchten in 's Gravenhage en de betonnen wanden langs de Rotte niet zijn slechten laten wij die dingen die
moeten gaan gebeuren dan zelf doen. Onze veste is een bastion van kennis en kapitaal wij dragen in ons het
culturele erfgoed der zeevaart.*

*Ik voel mij Nerveus U weet wel die grijsaard met drietand en vissenrug.
Hij die of is het tegenwoordig hij wie de toekomst kan voorspellen.
Welnu in het heden ligt het verleden
In het nu wat komen gaat.*

*En dan toch nog even
Van haven en zee tot sluis
Voor rabiate havenhaters een luis
Hun pennen krassen in onze pels
Het maakt mij hels, ik weet dat de muren
Wankelen, de deuren zijn verwoest
Mijn tijd zal het wel duren
Maar 't is nerveus zijn huis*

*Eenmaal gebouwd
Zullen wij leren te flaneren
En te mijmeren omdat het moest*

*De tijd rekt ook mijn geschiedenis. Het is mijn jaar van abdicatie.
Bestuurlijke vernieuwing dient te worden gedragen door verjonging.*

*Dus sta ik voor U en mijmer van weleer, om niet wellicht
Nooit zonder meer.
In mistflarden zal ik eens vervagen
Vaarwel mijn havenclub verwacht een andere Heer*

*Ik laat U den dis en de Najaden,
Gedraagt U als immer, mijn Rhaden.*

2007

snert avond

Erwten vermalen tot consommé
rogge tot brood, spek uit de nek
en dan wedden of tellen
den tally klerken getrouwe

Polemisch rampokken
U bent allen betrokken
bij sluizen kranen en vaarwegen
Aan de kades hoor ik fluisteren
Uit de put verzucht het watervolk

Niets is waarheid totdat wij verhalen
over het wak, vol baronnen, graven
jonkheren, en meesteressen, onder
hun leiding dorst lessen.

Er is geen excuus om te abstinieren
eenmaal per maand incestueus kruis bestuiven
om daaruit te leren en nieuws te snuiven
weshalve ik voorzet

januari 2004

Leden lof,

U verscheen mij groot in getale,
De snert turbo kent veel getrouwen
Nimmer aanschouwde ik meer watervolk
Wij moesten de eetzaal verbouwen

Gehoord ? alle nieuwjaarstoespraken
De kaken kraakten
Er werd geknikt, Ja, zo is het
Men gaat aan het werk

En 't Y zei, straks wordt ik nog verkracht
door een brug,
En de sluis zei, nog een eeuw alleen, \
Over mijn rug.

Er werd geknikt, Ja, zo is het
Men gaat aan het werk
Februarimaand is visiemaand
Ideeën wil ik horen

Broedleed alleen is niet genoeg
Laten de visionaire onder U
Hun gedachten spuien, weest niet bang
Waarheid is niet wrang.

Februari 2004

Voorwaar Voorjaar!

Watervolk, 'tis tijd om het gelaat te strijken
Aanschouw de gekartelde contouren
Te lang verbleef U tussen de lakens
Uwer kooi, spiegels liegen niet
Slechts in ledenleed blijft U mooi

Bestem het buiswater niet voor later
Meng U tussen het geklater
gedeeld leed is niet wreed
Na de winter dip kantelt de tijd
U wacht ander nijd

't broeit aan de kaai
er wordt ons lof toegezongen
juist omdat wij zwijgen, schreeuwen wij het uit
een clubavond doet pijn
daardoor komen wij tot waarheid

Zwalkend rondom gletsjers en kapen
weet ik U zwanger van informatie
Het wordt tijd om te werpen
kennis aan te scherpen
De avond is aan de gestaalde havenapen

maart 2004

Eenvoud

Ochtendschepen op het kanaal
bemanning huiverend op de boeg
wijds wacht de stad, 't licht vaal

nevelen rondom Nauernase heuvelen
warrelend water likkend aan
brakke slierten alg rondom het basalt
op de keringen een sluimerende visser

hongerend wacht de kade
volk bespringt het schip gelijk made
zij weten en handelen
kennen geen genade

zuiver is de ziel van onze haven
maar ! overheden in "t gezwam regelen ons suf en duf
weshalve ik U aldus
oproep de eenvoud in handelen te bewaken

april 2004

verre markten

een harder hapt lucht
reven op den waterspiegel
het water ding ontsnapt de dans

havenkranen verstild celibatair
loerend op hun prooi
reders minnend in hun kooi

een narrig lot is ons beschoren
zijn het lachen verloren
wij geuzen aan de oevers van de Amstel

moeten gaan rampokken
markten lokken
weshalve ik mij begeef naar

broei lallende havenballen
omdat ik niet anders kan
keer ik immer weer naar de Dam

juni 2004

kritiroest

En nog dansen geen kranen
Het roestrood trekt tranen
Ceres is de godin van oogsten
Eens in weerwil zullen wij toosten

U keerde terug van verre landen
Laverend door zeeën van vrije tijd
Ankeren zult U spoedig wellicht in nijd
Voor het herstel van havenbanden

Zal ik berichten over dekschuiten vol nichten
Of mag ik in 't gemeen zwichten
Voor de overdaad van verhalen uit Uwer kooi
Gewoeld vind ik allen mooi

september 2004

blues

"Blues in de haven
Gestraddled trok H6 voorbij
even maar mocht het watervolk dromen
starend aan het brakke Y

U hoeft niet te reven
slechts alert te blijven
bij breken van t zilte bruis
wend op tijd de steven

drink den mirre
opdat wij blijven kirren
wil Uw leiers blijven tellen
dansend op de passerel_len

als de nachten stapelen
wijken de dagen
U had kunnen tandakken in Sloten
maar verkoos de Dam

Primaten herkennen hun geur
stel ons niet teleur en treed aan
op Uw revers desnoods een gentiaan
Den alcohol geeft zelf kleur aan"

oktober 2004

Wensen

Loom vol weemoed sta ik op den Ouden dijk
eens weerde hij de zee, nu een slaper
in 't verstorven land een nieuwe waker
schuchter heersend over haar nieuwe rijk

Wij gaan haar voor naar het Hoge Land
vol graan en visch
ten dis want 't moet wennen
raasdonders en snert

gedreven door Eolos
U moogt van God los
veilig halverwege zee en stad
uit den kooien aan den bramstag

meld U in getale
om over Uw bollen en bolders te verhalen
U dient U naaste lid te eren, zal U leren
te kouten op de nieuwe meent

zal U verlossen van Uw kairofobie
verkondigen over hij zij wie
voor zal gaan in 't leiden
einde jaar is lij vrij

januari 2005

dijken

Vergat wat dijken, "de dromer"
verlaten bedekt met weelderig groeiend kruid
waar riemen knarsen
in't minnespel de zielen harsen

een dijk van verre dageraad
't lot aanvaard
tis de laatste Veste
het lidmaat een dorstige geste

Dan nog "den Zeedijk"
kweldam rondom de versnotte wallen
verweest watervolk mengend
met schuifelend dagvolk

Hun kaken met kip gevuld
vingers druipend van mayo
hoe leren zij nog van genot
Hoeren stoned tot op het bot

vermei U liever aan het Hooge Land
waar de Graven van Velsen,
de Jonkheren van Ijmuiden
ons vooralsnog zullen be-wijnen.

Februari 2005

IJmuiden

Gaan we weer verhalen
om ons door baronnen
ener stad te laten onthalen
of blijven wij nomaden

zwerfend langs kanaal en dijken
wier macht doet ijken
eolisch gedreven, is het U allen
om het even

of willen wij verder ravageren
al is het maar om
de genade der jonkheren
van IJmuiden deez maand te eren

treed aan zeloten
een avond zonder boten
aanvaard de willekeur
de derde donderdag kent geen sleur

maart 2005

zeeschuim

Eens duffels verpakt
leunend in de wind
't weer in gebarsten mahonie
de brug kreunt

een telegraaf schelt
de mond op kil koper
knisperend roest spat
van jankend staal

kreunend manilla
kronkelend door het brakke water
mok cichorei brandend op
gebarsten lippen

schor het laatste commando
gemeerd, den zee geëerd.

zelfs de pijp is aan de wilgen
transponders en radar
klimaatbeheersing op de brug
buiten waar is buiten

whiskey noch nasi
plastic broodje stopverf
geluid gromt in 't oor
paaltje terug loods

verlangen naar de kooi
zal altijd blijven

mei 2005

zomer voorbij

Ontzeelt staar ik de zomer na
de stad verwacht U
hard gelag, immers de kelken geleege
het malen der kaken knarsend ten einde

bezweet volk schuifelend langs de kade
de wangen beplakt met suikerspin en mayo
aanschouwt zonder te doorgronden
zij ruiken de zee niet meer, die is verwaaid

het canvas is geborgen er resten slechts
schepen zonder ziel
mop en zeepsop in de disco
schor klinkt nog ergens johoh

wij keren terug naar de geuren van kolen gasolie en cacao
de tagrijn is leeg de zucht naar het verleden gestild
een Prins wees ons de ondiepten onzer gewesten
zo hebben wij het gewild

wij gaan weer dansen op de Dam
Den Dekker heeft het zo besloten
Keer terug uit het reces
Stap uit Uwer impluvium en kom kouten

september 2005

Eenzaam op zee

slechts ontheemden sjokken nog
langs de gebladderde wallen
't roze rode schijnsel verhult
het vuil en naalden

zeelui voorgoed verbannen
opgesloten achter hekken
bewaakt door camera's
isps en nooit meer liefde

scheepskampen vol verdriet
hun rest slechts fantasie en handwerk
stilte in hun wacht
eenzaam is de havennacht

nooit meer zeedijk noch katendrecht
hun lot beslecht
slechts varen om te verdienen, om het even
later mogen zij leven

er hangt een foto boven de kooi
blijvend besef van zeeman's keuze
fluisert zacht zijn leuze
wat mooi.

het bestuur verwacht U op 20 oct op het onbarmhartige bastion aan den Dam
wij gaan praten over het laatste taboe der zeevaart
"was er ooit herenliefde op zee"

oktober 2005

Nacht in de haven

grauw natte schimmen
levend is de nacht
in de nissen van de kade
flitsen de geheimen

't natriumlicht vangt
gestaag vallend regenwater
niets beweegt en toch
werkt de haven

verborgen in de baarmond
van bestorven staal
kreunen de spanten onder
't geweld van pompen en kranen

op de kraanbaan trilt een mastodont
ejaculeert zijn lading
bevruucht de werkenden, zij gaan immer door
uit liefde voor het vak.

November 2005

nautische filosofie

De gezagvoerder uit Piraeus, op de brug,
Kort van stuk maar rechte rug,
Zat nu eens niet over woeste baren
Maar over de Westhaven uit te staren.

"Het is niet een kwestie van geloof'
- de man was een Griekse filosoof -
"Maar, net als de Dood in Isfahan
Is er geen ontkomen aan:

Over krap een tiental jaren
Kom ik weer deez' haven binnenvaren
En de lading die ik zojuist hier bracht,
Die glimmende automobielenvracht,

Zal inmiddels als schroot zijn aanbeland
Ginds, daar, aan de overkant.
Met een grijper laad ik dan alles weer aan boord
Om te vervoeren naar een ander oord."

"Want niet de zee" zei hij "en niet het schip met geld,
Maar Chronos, de Tijd, is zij die hier de regels stelt;
Sla de boeken open en u leest er:
Zij is uw echte havenmeester."

november 2006

Adieu mijn havenclub

Meeslepend beleefden wij onze havens.
Wij lagen voor Pampus
Bedachten kamelen en vandaar de dokken
Voort over de baren en rampokken

Pek en touw ter stad
Door de eeuwen
Lieten wij scheepshuid breeuwen
Stuwden raasdonders in 't vat

Wij groeven kanalen
Ons lot verbonden met de zee
Berenbotje ging uit varen
De wallenkant hilde, zij gingen niet mee

Dan verstilt het kreunen in het oosten
Verdwijnen Manchesterdijen en Alpinokoppen
Wij ruimden de kades
Nieuw gebroed betrok de sloppen

Nog werden baronnen geacht
Door rovers hun bastionnen geslacht
De marmeren kantoren geslecht
Het koperbeslag gejat

Een brug geëcht
Om ruimte te creëren
Het watervolk te eren
Wie waren de maffers

Het lelijkste lieten wij staan
Bestuurders verwenden elkaar
Lieten grond en wijsheid den ontwikkelaar
Over de voordeur werden wij niet verstaan

Daar op het zand van den Uyl
Moest het gebeuren, nog hoor ik het gehuil
Van rabiate havenhaters
Wanneer oh wanneer stopt hun gesnater

Kunnen wij van stadsnomaden leren
Hoe uit zware klei een paradijs te creëren
Hoeven wij alleen te assimileren
Zij zullen ons niet deren

Alsdan beschikt het lot
Zal mijzelve afserveren
Verder op achterbanken leep manifesteren
Het is geen einde slechts een slot

Adieu adieu mijn Havenclub
Ik laat leden de eer
om in wijsheid te kiezen
voor een ander Heer

november 2007